

Toenadering tot Taliban nodig

24 februari 2010

Nederland heeft met de val van het kabinet de Afghanen niet bepaald een lesje gegeven in bestuurlijke daadkracht. Dat hadden ze wel nodig, zegt Jorrit Kamminga....

Jorrit Kamminga

Goed bestuur en een stabiele overheid, dat is waar we sinds 2001 op hameren in Afghanistan. Maar wat moeten de Afghanen denken als ze horen dat het kabinet-Balkenende IV gevallen is over het dossier-Uruzgan? Is dat niet indirect een overwinning voor de Taliban? Die hebben er immers de afgelopen jaren voor gezorgd dat de steun van publieke opinie en Kamer voor de missie in Uruzgan steeds verder afkalfde. Als men Karzai's presidentschap tijdens de overgangsregering van 2001 tot 2004 meetelt, heeft de Afghaanse president vaker de eindstreep gehaald dan premier Balkenende. Hij is net in Kabul aan zijn derde regeringsperiode begonnen en moet voortdurend jongleren met uiteenlopende politieke en economische belangen van stammen, voormalige krijgsheren en andere lokale machthebbers. De afstand tussen de hoofdstad en de regio's is letterlijk en figuurlijk enorm, en het verzet van de Taliban heviger dan ooit. Wat moet de Afghaanse regering van ons leren over democratie en goed bestuur? Een voorbeeld van goed bestuur zou verlenging van de Uruzganmissie zijn geweest. Ondanks een kabinetsbesluit van twee jaar geleden is de situatie in Afghanistan dusdanig veranderd dat een heroverweging op zijn plaats was. Die zou hebben geleid tot voortzetting, maar de kans op verlenging, verplaatsing of accentverlegging lijkt verder weg dan ooit. Natuurlijk ging het niet meer alleen over Afghanistan. De val van het kabinet had net zo goed door een ander politiek dossier kunnen worden veroorzaakt. Het is alleen sneu voor de Nederlandse krijgsmacht met haar inzet, goede bedoelingen en hoog ambitieniveau, dat juist deze cruciale operatie voor een politieke breuk zorgt. Er is de afgelopen jaren goed werk verricht in Uruzgan en er is een stevig begin gemaakt met wederopbouw en stabiliteit. Maar de klus is niet geklaard en de inspanningen van de Nederlandse militairen zullen zeer snel ongedaan worden gemaakt als de NAVO de continuïteit van een effectieve ISAF-missie in Uruzgan niet kan waarborgen. Alleen de Amerikanen zullen waarschijnlijk in staat zijn om in Uruzgan de rol van de Nederlanders over te nemen. Maar hoe zal hun duidelijk andere aanpak uitwerken? En wat zal er gebeuren als de Amerikanen zich vanaf 2011 zullen terugtrekken? Het is een illusie te denken dat de Afghaanse veiligheidstroepen dan al in staat zullen zijn om de veiligheidstaken volledig over te nemen. Er blijft dan in principe maar één oplossing over en dat is toenadering tot de Taliban, zoals vorige maand besproken op de Afghanistan-top in Londen. En daarvoor is een daadkrachtige, stabiele regering in Kabul nodig die kan rekenen op steun uit Nederland.